



**BUTTONARIUM**  
OGÓLNOPOLSKA  
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

[www.buttonarium.eu](http://www.buttonarium.eu)

Karta katalogowa guzika btrm007216



## Dane szczegółowe

Właściciel: **Piotr**  
Kraj: **Polska**  
Okres historyczny: **II Rzeczpospolita (Polska)**  
Znaleziono: **b.d.**  
Materiał awersu: **mosiądz**  
Materiał rewersu: **g.jednorodny**  
Wykończenie: **brak**  
Sygnowanie: **! Bez sygnatur wytwórcy**  
Wytwórca: **! Bez sygnatur wytwórcy**  
Średnica: **23.6 mm**  
Typ uszka: **dрут**  
Rant: **●-|-**  
Profil: **( - jednowarstwowy, wypukły**

## Występujące elementy

- korona [otwarta; 3-pałki]
- monogram [latin-K; latin-P]
- orzeł

## Przeznaczenie

- kolejowy

Ostatnia aktualizacja: **2016-08-27 14:03**

Plik wygenerowano ze strony [www.buttonarium.eu](http://www.buttonarium.eu) 2026.06.12

## Opis guzika btrm007216

**Polski guzik kolejowy** z orłem wzór 1928

© [buttonarium.eu](http://buttonarium.eu)

**Awers** przedstawia orła państwowego z koroną otwartą (wzór 1928), poniżej umieszczono uskrzydłone, żelazne koło (godło kolejarzy), powyżej zaś widnieje skrót: P. K. P. - Polskie Koleje Państwowe.

**Rewers** bez sygnatur wytwórcy.

### Przeznaczenie i datowanie

Guzik należał do polskiego kolejarza, czyli **pracownika kolei**.

Zaraz po odzyskaniu przez Polskę niepodległości wprowadzono następujący wzór guzika kolejowego: orzeł państwowy z koroną zamkniętą (wzór 1919), poniżej uskrzydłone, żelazne koło (godło kolejarzy). Po roku 1927, wraz z wprowadzeniem nowego wizerunku godła państwowego, dokonano zmiany wzoru guzika: orzeł państwowy z koroną otwartą (wzór 1928), poniżej uskrzydłone, żelazne koło (godło kolejarzy), zaś powyżej skrót: P.K.P. Po roku 1945, ponownie na skutek zmiany godła państwowego, wprowadzono nowy wzór guzika - zmiana polegała na usunięciu korony. W 1954 roku ustalono kolejny wzór guzika - samo uskrzydłone, żelazne koło i był on w użyciu do lat 70-tych XX wieku, kiedy to powrócono do rysunku awersu z roku 1945, ale guzik tym razem w wersji plastikowej. Zmiany ustrojowe, które miały miejsce w Polsce po 1989 roku spowodowały powrót do wzoru guzika z roku 1928.

Bezpośrednio po odzyskaniu przez Polskę niepodległości nadzór nad koleją sprawowały Sekcje kolejowe, kolejno w Ministerstwie Kolei Żelaznych, Ministerstwie Kolei oraz Ministerstwie Komunikacji. Przedsiębiorstwo Polskie Koleje Państwowe powstało 24.09.1926 roku. Po roku 2000 utworzono PKP SA oraz wydzielono kilka różnych spółek kolejowych.

### Źródła



[Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#)



[Kustowski W. - POLSKIE GUZIKI REGULAMINOWE NIEWOJSKOWE od 1918 roku, Kraków 2014](#)



[Wikipedia.pl - Historia kolei w Polsce](#)



[Wikipedia.pl - Kolejarz](#)



[Wikipedia.pl - Polskie Koleje Państwowe](#)

## Wytwórca: ! Bez sygnatur wytwórcy

Starsze guziki nie były w ogóle sygnowane, zdecydowana większość guzików wykonanych techniką odlewu też nie posiadała oznaczeń wytwórcy. Niektórzy producenci nie podpisywali swoich wyrobów lub tylko czasowo ich nie znakowali (np. na początku swojej działalności). Francuskie guziki wojskowe, z okresu wojen napoleońskich, przeważnie nie były sygnowane, zwłaszcza te z uszkiem typu *koszyczek*. Współczesne, cywilne guziki ozdobne w zdecydowanej większości nie posiadają żadnych oznaczeń wytwórcy. Na podstawie braku sygnatury trudno wyciągać jakiegokolwiek wnioski na temat wytwórcy, czy chociażby kraju pochodzenia. Jedyną podpowiedzią jest budowa guzika, która w pewnych sytuacjach może być pomocna w przypisaniu danego guzika do producenta, kraju, czy epoki.

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 08:45**

Plik wygenerowano ze strony [www.buttonarium.eu](http://www.buttonarium.eu) 2026.06.12